

СТАНОВИЩЕ

по конкурс за заемане на академична длъжност

„доцент“

в професионално направление

3.2 Психология (трудова психология),

за нуждите на Софийски университет „Св. Климент Охридски“,

Философски факултет,

обявен в ДВ бр. 30 от 15.04.2022 г. и на интернет страницата на СУ

Становището е изготвено от **проф. дпсн Ирина Зиновиева, Специалност „Психология“, Философски факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“,** в качеството на член на научното жури по конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ в професионално направление 3.2 Психология (трудова психология).

За участие в обявения конкурс е подала документи **единственият кандидат гл. ас. д-р Вихра Георгиева Найденова.**

I. Общо описание на представените материали

1. Данни за кандидатурата

За участие в конкурса гл. ас. д-р Вихра Георгиева Найденова представя всички изискуеми от закона и правилниците за приложението му документи.

Представените по конкурса документи от кандидата изцяло съответстват на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“ (ПУРПНСЗАДСУ).

2. Данни за кандидата

Гл. ас. д-р Вихра Найденова е възпитаник на Софийски университет „Св. Климент Охридски“, където през 2003 г. получава магистърска степен по специалност Психология, с две специализации - клинична и консултативна психология и трудова и организационна психология. През 2008 г. получава научната степен доктор по психология от университета в Бийлефелд, Германия с дисертация на тема „Стрес и здраве при източноевропейски емигранти в Германия“. Заемала е различни експертни и ръководни позиции в областта на управление на човешките ресурси, обучение и развитие и подбор и оценка на персонала.

3. Обща характеристика на научните трудове на кандидата и оценка на съответствието с минималните национални изисквания

Публикации. Научните изследвания на гл. ас. д-р Вихра Найденова са основно в областта на трудовата психология и управлението на човешките ресурси. За участие в конкурса гл. ас. д-р Вихра Найденова е представила монографията „Ангажираност и обучение на служителите. Хората в организациите – потенциал, развитие и принос“. Тя е съавтор и на учебно помагало, написано съвместно с М. Джамджиева и В. Стаевска, „Качествени методи в социалните науки. Въведение“, което обаче не е сред публикациите, с които д-р Найденова участва в конкурса. Представени са също шест статии, публикувани в реномирани научни списания, реферирани и индексирани в WoS и SCOPUS, както и такива, публикувани в български научни издания. Специално внимание заслужава статията от 2008 г. в *Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology* с петгодишен претеглен импакт фактор от 5.280 към 2020 г.

В документите за конкурса д-р Найденова включва и 25 статии и студии, публикувани в български научни издания като *Българско списание по психология*, *Годишник на Софийския университет* или колективни сборници, две от статиите са на английски език.

Цитирания. Статиите реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация **Scopus** и **Web of Science** са цитирани **289** пъти само в **Scopus**, **отделно са тези в Web of Science**. Те изключват автоцитати и са неизползвани досега.

Общият брой точки, събрани от цитирания, е 2645, което *надхвърля 53 пъти изискуемия минимум.*

В заключение:

а) научните трудове отговарят и в извънредно висока степен надхвърлят минималните национални изисквания (по чл. 2б, ал. 2 и 3 на ЗРАСРБ) и съответно на допълнителните изисквания на СУ „Св. Климент Охридски“ за заемане на академичната длъжност „доцент“ в 3.2 Психология – за **показател В** – представен е хабилитационен труд монография в областта на обявения конкурс - **100 т.**, за показател Г от статии и студии, включително индексирани в SCOPUS и Web of Science, описани по-горе, са събрани **211 т.**; за **показател Д- 2645 т.**; за **показател Е** – участие в научни проекти (участие в един международен научен проект) – са доказани **20 т.**

б) представените от кандидата научни трудове не повтарят такива от предишни процедури за придобиване на научно звание и академична длъжност;

в) няма установено плагиатство в представените за конкурса научни трудове.

4. Характеристика на преподавателската дейност на кандидата

Гл. ас. д.-р Вихра Найденова има богат опит в преподаването като асистент и главен асистент в Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Преподава семинарните занятия по трудова психология в бакалавърската програма по психология, титуляр е на курсове в други бакалавърски програми: по социология, където чете курса по трудова и организационна психология, както и в неформално образование с курс по организационна култура и поведение. Чете също и редица курсове в магистърските програми по трудова и организационна психология и организационна психология и кроскултурен мениджмънт по проблемите на стреса и здравето в организациите, както и на управлението на човешките ресурси. Гл. ас. д.-р Вихра Найденова се ползва с добро име сред студентите.

5. Научни приноси на кандидата

Смятам, че авторската справка за приносите, изготвена от гл. ас. д.-р Найденова, адекватно пресъздава нейните приноси. Тук ще отбележа само някои, които са отразени

в монографията, където приносите са самостоятелни и ясно изразяват възможностите на автора.

Монографията, чийто автор е кандидатът, е посветена на потенциала, развитието и приноса на служителите с акцент върху тяхната ангажираност и обучението им. Включеното в монографията емпирично изследване представя данни от над 500 участници в пет организации в България предимно от финансовия сектор, но също и от информационните технологии, както и от една държавна организация. Основна цел на изследването са факторите за ангажираността и за удовлетвореността от работата, както и мнението на изследваните лица по отношение на обучението и развитието на персонала, обратната връзка за трудовото представяне, условията на труд. Това са слабо изследвани връзки с голям потенциал за повишаване на продуктивността.

За измерване на ангажираността е адаптиран въпросникът на Шофели и Бекър, в който ангажираността е операционализирана в три субскали: отдаденост, погълнатост и енергия/ентузиазъм (UWES, Schaufeli & Bakker, 2004). Адаптирани са и редица съвременни, нови за българския културен контекст, методи за диагностика на различни аспекти от социалните и организационни процеси в работата. Това представлява самостоятелен принос на работата.

Резултатите дават възможност да се проследят и връзките на трите компонента на ангажираността с различни мотиватори. Много добро впечатление прави включването в теоретичния модел на изследването на мотиваторите значение и смисъл в работата и власт и влияние. Те са сравнително рядко използвани. В комбинация с доста по-често срещаните социални взаимоотношения и учене и творчество, наборът от разглеждани мотиватори притежава добри обяснителни възможности. Специално внимание е отделено и на връзката на компонентите на ангажираността с удовлетвореността от работата (с 5 субскали: удовлетвореност от организационната среда, от съдържанието на работата, работната група, заплащането и ръководството).

Анализите показват, че мотивационните фактори, които най-силно позитивно корелират помежду си са „намиране на значение, полезност и смисленост в работата“ с „учене, творчество и идеи“. Мотиваторът „социални взаимоотношения“ е взаимосвързан най-силно позитивно с учене и развитие, докато мотиваторът „власт, влияние и престиж“ корелира най-силно с фактора „социални взаимоотношения и формиране на връзки в работата“. Резултатите от множествения регресионен анализ свидетелстват, че *предикторът с най-висока тежест за общата ангажираност в работата е намирането на значение, полезност и смисленост в работата*. Доста по-слаби предиктивни възможности показват социалните взаимоотношения и ученето и развитието. Моделът има добра обяснителна способност от над 64%.

Този широкоспектърен анализ дава възможност да се изгради комплексна представа за ролята на ангажираността в основните организационни процеси, свързани с персонала.

II. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Гл. ас. д-р **Вихра Найденова** е утвърден и ерудиран специалист в областта на трудовата психология. Ползва се с авторитет сред академичната общност. Със своите научни разработки внася съществени приноси в областта на психологическата теория и практика. Притежава богат научен опит.

Тематиката на публикациите е в пълно съответствие с тематиката на обявения конкурс. Научната дейност на кандидата удовлетворява напълно изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за неговото приложение, както и съответния Правилник на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ за придобиване на академичната длъжност „доцент“.

Като се основавам на гореизложеното, убедено смятам, че научното жури има основания и препоръчвам да предложи на компетентния орган по избора – Факултетния съвет на Философски факултет при СУ „Св. Климент Охридски“ – **да избере гл. ас. д-р Вихра Георгиева Найденова** на академичната длъжност „доцент“ в професионално направление 3.2 Психология (трудова психология).

7 юли 2022 г.

Подпис:

(проф. д.пс.н. Ирина Зиновиева)